

Cselekvő politika.

A magyar politikai élet megváltozott viszonyaira és a nagy megbékélésre jellemző, hogy a most lezajlott és még folyamatban lévő időközi választásokon nyoma sincs annak a szenvedélyességnek, amely a közelmúltban tombolt ilyen alkalmakkor. A pártok megbékélésén túl, amely a miniszterelnök bölcs politikája következtében állott be, elmaradtak az ellenzék részéről korábban gyakran hangoztatott panaszok a választások befolyásáról is. A most lezajlott lovasberényi választás tisztaságát senki sem vonja kétségbe, viszont senki sem kifogásolja, hogy ez a mandátum visszasegítette a Házba a keresztény ellenzék egyik markáns egyéniségét. A Kozma Miklós lemondásával megüresedett szombathelyi kerületben hivatalos jelöltként fellépő Halla Aurél kereskedelmi ügyi államtitkár kijelentette, hogy csak tiszta mandátumot fogad el és nem hajlandó eltérni semmit, ami befolyásolhatná a választások tisztaságát. A kormányzati politika garanciája annak, hogy a többi kerületben sem lehet panasz az ellenzéknek.

Ebben a viharmentes, tisztult légkörben folytatja a Darányi kormány cselekvő politikáját. Hallatott már olyan hang, hogy gyorsítani kell a tempót. Pedig, amit egyesek talán lassuságnak találnak, nem egyéb, mint bölcs mérséklet és a higgadt, alapos munka természetes velejárója.

Ez ellen a cselekvő politika ellen pedig nincs és nem is lehet kifogás. A képviselőház most tárgyalja a választási ajánlási eljárás reformjáról szóló javaslatot, amelyvel kapcsolatosan a Ház bizottsága elfogadta az ellenzék által kívánt módosításokat. Az alkotmányjogi javaslatokon a belügyi és az igazságügyi minisztériumokban erősen dolgoznak. Arra számítanak, hogy a titkos választójogról, a kormányzói jogkör kiterjesztéséről és a felsőház reformjáról szóló javaslatok a nyár elejére, akkorára, amikor a képviselőház végez a költségvetési vitával, elkészülnek.

Mindenesetre a munkálatok előrehaladásától és a pártok magatartásától függ, hogy ezeket a fontos javaslatokat még a nyári szünet előtt, vagy pedig az őszi tárgyalja a parlament. Kétségtelen, hogyha olyan irányban történik döntés, hogy a szünet előtt sor kerül a javaslatok letárgyalására, akkor a parlament még a nyár közepén túl is munkában lesz.

A cselekvő politika egyik jelentős ténye a városrendezés most megszavazott törvényjavaslata, amely szabályozza a városrendezésnek eddigi helyenként különböző módon kezelt kérdését és a vele összefüggő építési ügyet. Az új törvény arra kötelezi a városokat, hogy bizonyos határidőn belül részletes rendezési tervet készítsenek. A parcellázásra és építészetre vonatkozó intézkedé-

Nagyon fáj már a drágaság!

Illetékes helyről pár héttel ezelőtt még azt hangoztatták, hogy drágaság nincsen, illetőleg csak néhány árunál mutatkozik valamilyen emelkedés. Ezzel szemben minden illetéktelen laikus már hónapok óta megállapította, hogy igenis van drágaság, mert hiszen jövedelme sehogysm aránylik az árakhoz. Tudja azt ma már a leggyorsabb ember is, hogy mint minden ezen a világon, úgy maga a drágaság fogalma is relatív s talán azért hangoztatott el az illetékes ajkán az, hogy kimondott drágaság nincsen, mert hiszen ami egy napzámosnak, egy kisfizetésű köztisztviselőnek drága, az az illetékesnek nagyon is olcsó lehet, ha a jövedelmeket egybevetjük. arányosítjuk. Maga a relatív fogalom olyan, mint a gummi, nyújtható mindaddig, míg vagy elszakad, vagy elveszti a rugalmasságát s akkor az elért, maximális hosszban marad s lemond arról a dicsőségről, hogy továbbra is gumminak csúfolják. Így nyújtott ki a drágaság is annyira, hogy ma a legjobb fogyasztónál elvesztette a relativitását.

Az egész országban mindenhol erős hangú panaszok szállnak a kormány felé, hogy akadályozza meg a drágaság nagy mérvű s rohamos emelkedését, egyedül Salgótarján az, mely csendesen megállapulta hallgat, mintha maga a megtestesült Eldorádó lenne s a világ minden tája felől a bőségszaruk csak neki ontanak mindazt, amit a földi boldogság ugyan csak relatív fogalomhoz az emberek fantáziája elképzelni csak képes. Mintha itten a környékbeli falvak lakosságával együtt nem cca harmincezer fogyasztó, hanem ugyanannyi jöttlápált termelő simogatná előlő gömbölydedségét a kedvező konjunktúrától s külön háláimát küldözgetne az ég felé, hogy ez az állapot minél tovább tartson.

Pedig a nagyon is szomorú valóságkérdéshez nem kell egyéb, minthogy benyitunk egynehány fűszerboltba, me-

szárszékbe, hentesüzletbe s egy rövid sétát teszünk a helipiacon s akkor meglátjuk, milyen aggodalmas és bánatos arccal, gondoktól élesen és sűrűn redőzött homlokokkal népesült be ez a környék is, mely az ország sok más tájékához képest még eddig tűrhető anyagiakban leledzett. Már e nagymérvű áremelkedés előtt anyagilag fokról-fokra sülyedt a folytonosan nyírbáltfixű közalkalmazott, a külföldiekkel évek óta sujtott s más-különbben is csökkentett jövedelmű magántisztviselő, a mindinkább bizonytalanabb jövőjű intellektuel, a kényszeres szünnapok által létminimumon aluli keresetű munkás s mindennek folyamánaként a kereskedő és iparos társadalom, melynek még ehhez el kellett viselni a közterhek állandó emelkedését is.

Igenis! Minden szemforgatásos álszemérmét félretéve le kell szögeznünk azt a tényt, hogy drágaság igenis van! S nemcsak hogy megvan, létezik, hanem rohamosan terjed és emelkedik éppen a legnélkülözhetetlenebb élelmészeti cikkek: a liszt, a kenyér, a zsír és szalonna s a legfontosabb ipari cikkek: a cipő és ruhanemű árainál. S miután nem sporádikus, hanem általános s nemcsak a két év előtti aszály és a múlt évi gyenge terméseredménynek a következménye, hanem — és vitán felül — az eddig folytatott és még mindig érvényben lévő gazdasági politikának is, mulhatatlanul szükséges, minden demagógia kisorításával ennek a fontos és nehéz kérdésnek harmónikus megoldása, nyugvópontja megtalálása.

A város és környékének minden polgára bizakodó tekintettel néz a város házára és bizton reméli, hogy a polgármester ur és a képviselőtestület egy rendkívüli gyűlés keretében mihamarabb feltárja a kormány előtt mind az általános, mind a speciális bajokat és panaszokat s feliratban kéri fogja azok sürgős és semmiképpen már el nem odázható orvoslását.

Egy aggódó polgár.

sek a városokra és községekre egyaránt kiterjednek.

Mindazok, akik ismerik a magyar városok és falvak helyzetét, alairják a kereskedelmi miniszter-

nek azt a megállapítását, hogy a közművekkel, különösen a vízvezetékkel, csatornázással való ellátás terén elodázhatatlan feladataink vannak. Itt valóban sürgősek a te-

endők, amikor az ország 55 törvényhatósági és megyei városa közül csak 27-ben, 3340 községből pedig csak 14-ben van vízvezeték, csatornázás és több mint 2000 községben nincs még villanyvilágítás.

Az új törvény előírja a városrendezés kereteit, de meghagyja minden város számára a jogot, hogy a helyi viszonyoknak megfelelően töltsék ki a kereteket. Mivel a törvény nemcsak a jelenlegi súlyos gazdasági viszonyokra, hanem jobb helyzetre is készült, egyelőre minden város csak a gazdasági helyzetével arányban álló feladatok megoldására köteles. A törvény biztonságot ad arra, hogy a városrendezési tervek megállapításánál nem a befolyásos egyének, vagy klikkek érdekei s nem pártpolitikai törekvések érvényesülnek, hanem mindenkor a város érdeke lesz irányadó. A városrendezési törvény új munkaalkalmakat is jelent. A kormány cselekvő politikája a magyar élet számos vonatkozásában érvényesül. Az alkotó munka szorgosan folyik és meg-hozza gyümölcsét a küzködő magyarság számára.

Bender Károly búcsúja a tanítói pályától.

A Salgótarjáni Községbánya r. t. tanítótölgének egyik legagilisabb tagja: Bender Károly ig. tanító nyugalmába vonult. Közel 40 évvel ezelőtt az akkor fénykorát élő Inászó-telegen kezdte meg működését. Innét Mátránovákra nyert át-helyezést. A világháború kitörésekor bevonult katonának. Przemysł elestekor orosz fogságba került s a szibériai hadifogolytáborokban töltött hosszú, nehéz évek után 1928-ban tudott csak visszajárni hazánkba. Ekkor Zagypapálván, majd később Baglyasán végzett áldásos népművelői munkát. Iskolai és iskoladalu iskolán kívüli munkásságával (ismeretterjesztő- és háztartási tanfolyamok, ének és zenekar szervezése, gyümölcsnevelés fellendítése, előadások rendezése

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Varga Pali.

Irta: Kisigmándi Géza.

Akkor 1915. május 15-ét mutatott a naplár. Hivatatosan tavasz volt, mégis úgy vacogott a fogunk, hogy akár egész jazz zenekart helyettesíthetünk volna, ha törsenletesen már akkor felfedezik a szerencsényimuszikát. De hát akkorajt még cigány mellett mulatozott minden épkézál férfiember Nagymagyarországon, mért hire hamva se volt ennek a ma annyira elterjedt zajos zenének. Különösen az az évfolyam nézegette akkor a pohár fenekét, amelyik a Millennium esztendejében látta meg a napvilágot, de az öreg Ferenc József nem tudta kívánni amíg 21 évesek lesznek, hanem előbb bebujtatta valamennyit a csukaszürke angyalbőrbe.

Három nappal előbb kezdtük a vidáman lakást, ahogyan eleink mondták egykoron a zenés poharazást. Két teljes éjszaka nem hunytuk le a szemünket. Csak ittunk, táncoltunk és daloltunk. Huszonhatan voltunk összesen, de egy se dől ki a rettenetes megpróbáltatásban. Csak a szemünk hájja vastagodott meg és piros csikok nyílásán alig-alig láttunk ki a pocolyás, esős világba. Azt sem tudtuk, hogy harmadnapja zuhog a minden cseppjében aranyat érő májusi eső.

A kaszárnya udvarán álltunk hosszú sorba már 8 óra óta. A jobbszárnyon mi, önkéntesek. Természetesen valamenyien civilben. A gesztenyefák széttárt tenyérnyi leveleiről mogorórnagyságúvá dagadt cseppek potyogtak ránk. Átázott a kalapunk és a hideg lé az arcunkon becsörgedezett a nyakunkba, onnan tovább a hátunkon át a horgasinunkra és a cipőnkbe.

Ha megmozdítottam a lábamat, a félcipőm tetején bugyborékolni ki a víz. Mert már 11-et vert a Ferencrendi barátok tornyában az óra, amikor még mindig ott vacogott a fogunk a sárban. A ragyásképi Rostás őrmester sétálgatott előttünk nagy begyesen.

— Megvárjuk a 11 órás vonatot — mondta az elszennvedett három óra alatt kétszer és felszer, mert amikor a harangütésre harmadszor is belekezdett, torkán akadt a szó, olyan csodálatos látvány tárult a szemünk elé:

A kaszárnya óriási kapujában megjelent egy apró emberke. Mintha hordó gurult volna, úgy állapodott meg az őrszem előtt. Fekete kemény kalapját leemelte, de mivel esernyőt is tartott a feje felett, először letette a sárba a lába elé a csomagját, amiben nem lehetett más, mint egy fogkefe, meg egy kemény gallér. Rövid lábcsarain majdnem térdig feltúrta a nadrágját, amelynek alja cugos cipőjének előlő fülén akadt fent.

Hasztalan volt mögöttünk a háromnapos víganlakás és három óras ürgeöntést meghazudtoló ázás, csak kitért belőlünk a kuncogás.

— Ne vihogj! — hasított bele az esőlocogásba Rostás őrmester borotva éles hangja, de a következő pillanatban már alig bírta fegyelmelni magát, mert eléje tocsogott a jövevény.

— Varga Pál egy éves önkéntes vagyok. Balassagyarmatról vonultam be. Ez volt a belőlünk kirobant nagy derűség oka, mert a Szamos mentén a nevelő izmokat csiklandozza az ilyenfajta táj-szólás. Rostás is csak úgy tudta megőrizni komolyságát, hogy gunyolódni kezdett.

— Micsoda maga? — kérdezte metsző gunnyal.

Varga Pali barátunk ismét elmondotta az előbbi két mondatot, amelyben fölös számmal fordult elő az „A” betű, amit szegény feje rövid „a”-nak ejtett ki és ezzel olyan kacagás fogott el mindnyájunkat, hogy belenyíltat még az oldalunkba is.

— Nem ezt kérdeztem — kötekedt Rostás.

— Bölcsészet hallgató vagyok Budapestén — dadogta a kövér emberke.

— Miért jött ide? — firtatta ká-jánul az őrmester.

— Hogy a nép ajkán tanulmányozzam a román nyelvet — felelte Pali né-

stb.) méltán megérdemelte felettesei és a társadalom minden rétegének elismerését. Nyugalomba vonulása alkalmával a kultuszminiszter elismerő irattal tüntette ki értékes népi nevelői működését.

A bányatársulati tantestület f. é. február 4-én a salgótarjáni bányatelepi elemi népiskolában tartott díszgyűlésen vett búcsút Bender Károlytól. A díszközgyűlésen a bányatársulati tanitóságon kívül ott láttuk Fischer Ferenc bányatanácsost, Moticska Nándor bányagazgatót, a bányamérnöki kar számos tagját, vármegyénk kir. tanfelügyelőjét, Prónay Tibor dr. szolgabíróit, Berezna Pál körjegyzőt, dr. Szabó Lajos gimn. igazgatót, a salgótarjáni, baglyasaljai, zagyvapálfalvai állami elemi iskolák s az acélgyári iskola tantestületének számos tagját, sok jóbarátot és volt tanítványt. A miniszteri kitüntetést dr. Visnovszky Rezső tanügyi tanácsos, kir. tanfelügyelő nagyhatalmú beszéd keretében nyújtotta át az ünnepeltnek. Kraft Aladár bányagazgatói titkár átadta a bányagazgatói elismerését kifejező sorokat és tolmácsolta a bányatisztikar szerencse kívánatait. Blánár Sándor a bányatársulati tantestület nevében búcsuzott Bender Károlytól. Ismertette a jelenlevőkkel Bender Károly eredményekben gazdag működését, majd átnyújtotta a társ. tanitóság emléktárgyát. Röder Alfréd a Nógrádmegyei Általános

Tanítóegyesület nevében köszöntötte az ünnepeltet. Dobos Mária baglyasaljai el. isk. IV. o. tanuló a volt tanítványok nevében vett búcsút a jó tanító bácsitól. Bender Károly meghatottan köszöntötte meg a legmagasabb kitüntetést s a kartársak elismerő szavait és jókívánatait s rámutatott a tanitóságra a nemzet boldogulása érdekében váró feladatokra. A lélekemelő ünnepség a Himnusz hangjaival ért véget.

Este a bányakaszinóban 100 terítékes társasvacsora volt Bender Károly tiszteletére. A vacsora alatt Buchticska Antal tanügyi referens a volt tanítványok halálját, Bóth Gyula ig. tanító a bányatárs. tantestület jókívánatait, Kraft Aladár a bányagazgatói és a bányatisztikar elismerését, Félegyházi András bányatanácsost a Baglyasaljai Dalkör és Zenekör köszönetét tolmácsolta s utóbbi átadta a Dalkör emléktárgyát. Koppány István bányatisztviselő és Pónyi János bányamunkás a tanítványok szülei nevében mondtak köszönetet Bender Károlynak. Hunyár Ádám az összes vendégeket, Környey József dr. Visnovszky Rezső tanügyi tanácsost üdvözölte, dr. Visnovszky Rezső az ünnepelt nevére emelte poharát, Bender Károly pedig az elismerés és szeretet feléje irányított meleg sugaraiért mondott köszönetet.

Meghalt turóczdivéki és nagypalugyai Platthy Elemér földbirtokos.

Köztisztelőben álló és általános szeretetnek örvendő kedves egyéniséggel lett szegényebb Salgótarján és vidékének társadalmi f. hó 8-án éjjel, amikor Karancsesziben a 78 éves Platthy Elemér legyengült szíve mélységes csendben, észrevétlenül megszűnt dobogni.

Jellegzetes alakja volt a földet rajongással szerető, melegsívű magyar nemzetség, aki 50 évvel ezelőtt saját szorgalmából szerezte meg a lankás telepen meghúzódó kedves sötétlapi kisbirtokot, s azt fáradhatatlan szorgalommal meggyarapítva, tíz gyermekének biztosított megfelelő nevelést és az életben szép existenciát.

A nagy család iránti szeretetében belevonta cseledetségének, földjének és jószágának szeretetét is s ez a szeretet megindító módon nyilvánult meg, amikor hűséges alkalmazottai teljes számban megjelentek a ravatalnál búcsúzni a jó gazdától, aki hófehér hajjal, mosolygó arcával fogadta őket, mint mások is mindig.

A temetés 11-én d. u. 3 órakor

mi hivatásból meggyőződéssel, de ezzel úgy meggyőződés Rostást, hogy jó ideig nem tudta folytatni a tudakolást,

— Azért jött ide a kaszárnyába ezzel a parapiéval? — fogta meg az ernyő egyik drótyját és úgy feszítette, hogy Pali fejére hulljék az eső. Látott-e már katonát, pláne „egy éves önkéntes urat” ilyen maskarában és ilyen esőtartó alatt?

Szegény jó Varga Pali nagyon meglehetően zavarodva, mert először megrázta kékéhez hasonlatos hajban végződő fejét és amikor így még jobban érezte az eső hullását, egyszerűen feltette a kalapját és összecsukta az ernyőjét, lehajolt a lába előtt immár ronggyá ázott parányi csomagjáért és lábujjhegyen odabillegett a jobbszárnyra. Mintha Rostás őrmester nem is lett volna ezen a csatavilágban.

Aki volt katoná, tudja, hogy a jobbszárnyon állnak a legszállassabb legények. Varga Pali alig ért Balog Lajnak a válláig, de nem vett róla tudomást. Beállt a sorba. Még típetett is előre hátra ahogyan tornaórán tanulta a kiigazodást.

A százados megjelenése vetett véget a kínos helyzetnek, de azt nem tudta megakadályozni, hogy Rostás őrmester örökös piszkálódása el ne üldözze az ezredtől. Varga Pali hat hét múlva visszahelyeztette magát Balassagyarmatra a jó palócok közé.

(Ez a kis történet most jutott eszembe, amikor olvastam a hivatalos lapban, hogy a kultuszminiszter jóváhagyta és megerősítette Varga Pál dr. egyetemi magántanári képesítését.)

volt óriási részvét mellett. Városunkból és a vidékről kocsikon, autókban a földbirtokosok, bányatársulat, hivatalok, megbízásból sokan és Karancseszi község népe nagyszámban papjával, jegyzőjével mind ott voltak a nagy sokaság által körülvett ravatalnál.

Dr. Csengődy Lajos ev. lelkész megható szavakkal búcsúztatta a hozzátartozóktól, ismerősektől és hűséges cseledelegtől a jó embert, akit a fakadásra váró rügyek és fűszálak 50 év alatt úgy megszerettek, hogy megtermették a jó gazdának azt, amire a nagy család szerény és tisztességes eltartásánál szüksége volt.

A könnyekig megindító beszéd alatt az udvar körülvevő házak tetejéről felröppentek a galambok és a ravatal fölött többször körben elrepültek és ismét leülve csendbe maradtak, amíg a négylovas gyászfurgon ki nem gördült a tágas udvarházból. Mintha lelkük lett volna a galamboknak is.

Megindult a gyászmenet hosszú kocsisorban; a ravatal után gyalog a megboldogult halás fia és a sok nép.

Karancseszi község katolikus templomának barangjai is siratták mindenkinnek jóbarátját, jóakaróját mindaddig, amíg a temetőbe nem ért a gyászmenet, ahol a pap búcsúimája és áldása fejezte be a nagy temetést.

Szántay István máv. felügyelő, Budapest-kelenföldi állomásfőnök a p. ósát gyászolja az elhunytban.

Szent missió városunkban.

1937. év március 6-tól 13-ig mindkét plebánia templomban 8 napos szent missió lesz.

A szent missió világosságot ad az élet sötét rejtélyeiben. Bátorságot kölcsönöz a balsorsban, szabadságot biztosít a bűn zsarnokságától és békét nyújt önmagunkkal és Istenünkkel szemben.

A szent missiót a déli plebánián két ferences atya P. Roznik Rajnér és P. Tarcsafalvi Anaklét, a ferences plebánián pedig két Dominikanus rendi atya tartja.

Katolikusok mind eljőjete!

Az egyházközségek vezetősége.

Az Állami gépjárművezetőképző (soffór) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körút 6.) március 1-én este fél 7 órakor nyílik meg. Beírás és a felvétellelhez szükséges űrlapok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodában. Igazgatóság.

A Salgótarjáni Ipartestület műsoros estje.

Folyó hó 6-án szombaton este tartotta a helybeli ipartestület immár számos farsangi műsoros estjét, székháza összes termeiben. Az ipartestület műsoros estjei mindig jelen'ős eseményt jelentenek Salgótarján életében. A farsangi est meg egyenesen társadalmi esemény számba megy, mert az mindenkor meleg és bensőséges találkozója Salgótarján egész társadalmának. A város az ipartestület farsangi estjén juttatja kifejezésre az iparosság iránt érzett, szinte nagyrabecsülését és munkájuk fölötti igaz elismerését. Az értékelésnek és megbecsülésnek ezek a szálai azok, amelyek láthatatlanul is, ott gyökereznek minden résztvevő lelkében. A szívélyes közvetlenség és a megjelentek barátságos fogadása, különösen képen sajátosága az ipartestületi műsoros esteknek.

Ézuttal is megjelentek az ipartestület mulatságán Dr. Förster Kálmán polgármester, kormányfőtanácsos, Veres Zoltán országgyűlési képviselő az iparosok nagy barátai, a városi tisztviselői kar számos tagja valamint a vállalatok, hivatalok, egyesületek képviselői, akiket Takács Ferenc ipartestület elnökkel az élen az előjáróság tagjai fogadtak.

Három ügyesen össze válogatott darab szerepelt az est műsorában. Az első Lőrinc Miklós bohózata: „Az ügyvéd bojtár” volt. Ebben a tréfás szalon vígjátékban, az ifjú iparos gárda: Rátzka Baba, Szabó Márta, Kovács Ica, Patai Gyula, Takács Sándor, Tóth László és Erdős László aratott nagy sikert.

Grósz Olga kitűnő betanításában, Dudás János pompás szövegére és Szécsi József nagyszerű zenéjére, a műsor

második számaként lelkes taps mellett, tüzes magyar táncot lejtettek; Rátzka Baba Erdős Lászlóval, Szabó Márta Bullyovszky Dezsővel, Patay Manci Egri Ferencsel, Rubint Ica Tóth Lászlóval, Pecze Vali Baráthy Istvánnal, Sztanek Bőzsi Mubary Balázssal, Sajbán Erzsébet Józseffel és Kovács Bőzsi Percsik Bélával. Az ifjú pároknak és a tüzes magyar táncszámnak olyan nagy volt a sikere, hogy meg kellett ismételnünk a fiatalok szemmel láthatóan szíven tett eleget.

A műsor harmadik száma, Török Rezső „Házasság” című parasztkomédiája volt. Ebben az izes, jó zamatos kiszólásokkal teletűzdelt falusi történetben nagyszerű alakításra nyílt alkalom az iparosok műkedvelői legkitűnőbb tagjai számára. Zsebe Antalné, Hegedűs Gyula, Patai Lajos, ifj. Patai István, igazi törőlmetszett paraszt alakítását nyújtottak. Mozdulataikban, viselkedésükben, hanghordozásukban, megjelenésükben a magyar falu valódi arcát mutatták meg nekünk. Szünni nem akaró taps jutalmazta ezeket a kivételes tehetséges iparos műkedvelőket tökéletes rátermettségét és tudását. Jó volt még a kis cseled szerepében Kovács Ica is. A sugó könnyű munkáját Misecska József és a rendező nehez munkáját Hegedűs Gyula látta el tökéletesen.

Műsor után a nagyszámu közönség a Gray-boys jazz és Hangonyi Rudas Rudi cigányzenekara zenéjére a legkedélyesebb hangulatban táncolta végig az éjszakát és egy kellemes mulatság emlékével csak a késő reggeli órákban osztott szüjjel.

Hanyatlóban a Szovjet.

A szovjet birodalmában a vörös Oroszországban nem mennek ugya dolgok, mint ahogyan azt a Kreml urai szeretnék. A kormány és a hadsereg vezetői között, úgy látszik, torzalkodás ütötte fel a fejét, véres zavargásokról érkeznek hírek s a halálos ítéletek sorozatával végződő bírósági tárgyalások sem mutatnak valami nagy belső szilárdságra. Annyi bizonyos, hogy rég nem látott egyenetlenség dül a szovjet kebelében s bár ma még a különböző vörös árnyalatok mérik össze erejüket, nem lehetetlen, hogy a közel jövőben az egymással torzalkodó felek között új, fehér ellenforradalom támad, amely végre rendet teremthetne ebben a hatalmas birodalomban. Hiszen Kolcsak, Denikin, Kornilov s a többi ellenforradalmi vezér emléke nem mulhatott el nyomtalanul abban a millió és millió orosz lélekben, amely minden terror ellenére is, ragaszkodik a nemzeti, vallási és polgári eszményekhez s a rend és nyugalom uralmát akarja.

A mostani zavaros helyzet eredete már régebbi időkre nyúlik vissza. A még pár esztendővel ezelőtt meglévő kis parasztbirtokok elvétele nagy nyomorúságot teremtett, a jobb módú parasztokat részint megölték, részint kényszer munkára vitték, a falvakból erőszakosan elvitték a városok

ellátására ugyszólván az összes élelmiszert s az ennek következtében kitört falusi inszorgben az emberek ezrei haltak éhen. Az ötéves tervnek rosszul sikerült végrehajtása, az erőszakolt iparosítás, a hadsereg óriási méretű fejlesztése milliárdok emésztelt fel s fejezte a pénzeket szintén a dolgozóktól rabolták el, de itt már válogatás nélkül a falusi és városi lakosságtól. A nyomorban nyert egyenlőséget a lakosság városi és falusi rétege s az emiatt támadt elégedetlenséget éshelyenkint felbukkanó lázongásokat hiába próbálták a propaganda minden eszközzel lecsillapítani. Az éhező embernek nem jel-szavak kellene, hanem kenyér s mivel Moszkva urai, ha akartak volna sem tudták volna már kenyeret adni, adtak helyette golyóit, fegyverrel folytatták el a lázongásokat. S a fegyverek hangjának nyomán nyugalom nem támadhatott, hanem csak kényszerű csend, a meggyőződött ember várakozó csendje új alkalomra, amikor ismét szembeszállhat zsarnokaival.

A zavarok másik oka inkább sze-

mélyi eredetű. Lenninek egyik legfőbb munkatársa: Trockij nem tudott összeharmonizálni az új diktátorral Sztalinnal s mivel tudta, hogy Oroszországban nem lesz jó vége, még idejében külföldre szökött. Nem akart ő sem visszatérni a polgári rendhez, egyszerűen Lenin örökében szeretett volna ülni, de Sztalinnal nem bírt, s ezért jobbnak látta békésebb vidékre költözni. S hogy szökött-e Sztalin ellen külföldről összeesküvést, bujtogatta-e ellene Oroszországban maradt híveit, az mindmáig tisztázatlan kérdés, bár nagyobb a valószínűsége annak, hogy Sztalin csak ürügyül használta fel Trockijnak régi híveivel való összeköttetését arra, hogy megszabaduljon mindazoktól, akikben vetélytársat gyanított. A moszkvai rendőrség, ügyesség törvényszék pontosan teljesítette kötelességét a tavaly nyáron épügy, mint az elmúlt napokban. A vádlottakat úgy előkészítették kínzással, vagy kegyelemigérrel, az már mindegy, hogy egymásután tették meg önmagukat vádoló vallomásukat, amelyeket azután nyommon követett a halálbüntetés és annak végrehajtása. Sztalin megszabadult egy pár vetélytársától, de nyugalomát aligha nyerte vissza, mert most már a vörös hadsereg vezetőitől is fél és szembeke-rült egymással a kormány és a vörös-sereg.

A szovjet kétségtelenül kritikus időket él, belső zavarai gyengítik s ha most még el is tudják simítani az ellentéteket, a belső elégedetlenséget végleg elfojtani aligha tudják és reméljük, hamarosan elkövetkezik a szovjet bukása is az orosz nemzet újjászülésével együtt.

TÉLI KÉP.

Jött patyolat fehér ruhában. egy éjnek sötét hosszán. Belepte a bus földet fehéren, Tiszta szűzi szoknyán.

Tiptorták vándor lábak, kis kezek rakták össze, És ő úgy jött a téli éjjel, hogy itt marad mindörökké.

Jött a maradt csak maradt, míg meg nem lassadt az ég. Aztán eltűntek lassan, a drága hó pihék.

Madtyds Dezső.

LEVÉL

Hát itt vagyok!... Megjöttem... Remegve raktam fíradt léptemet, cipeltem súlyos málbám: az életet... Az uti sár konok vigyorral nézte, amint kerültem ugri szőcskemódra... Kár, hiszen az uti sár felfröccsent már egész az agyvelőmbé...

A szemem csápjá simulón tapogatva a kusztolt a régi butorokra... A vén komondor rámförmedt morogva és rázta láncát rabvicsorgó kedvvel...

Jó itt, bidd el!... Megtelek újra hittel... Itt nincsen aszfalt, nincs életvédelem, Duna, luminál, ötödik emelet és villamossín, amelyik felett vonagló, véres husrózsák fakadnak... Itt csigaházban bujlik meg a Tempó... Csak csend van, áhitat, mely mindent átitat és mint a szűzek teste, tiszta és meleg az este...

Az álom lágyan átnyalából, sültgőgy fenyő gyantás illatából köszörít kőt halk, sápadt homlokomra... Feltörtetek a hegytetőre, szemem messze fut: csak előre, mellem a szélnék nekiszegzem s míg újra dal gyul lelkem rejtékén, mint egy bolondos, vadkedvű csikó meghepergek az Isten tenyerén...

Fekete Alfréd.

Hírek és különfélek

Kinevezés. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Blánár Sándor kutyaházatelepi bányatársulati igazgatót a VII. fizetési osztályba kinevezte. Gratulálunk!

Hirtelen halál. Kleiban József 53 éves acélgyári munkás a gyári üzemből febr. 1-én hirtelen rosszul lett s néhány perc alatt meghalt. Előző nap még a szabad természetben járkált teljes egészséggel örvendő. Temetése az acélgyári zenekar és dalárda részvételével 3-án volt nagy részvét mellett.

A volt beszercebényai 16. honvéd és népfelkelő gyalogezred egykori katonái holnap (vasárnap) este 7 órakor az ev. kultúrház termében bajtársi összejövetelt tartanak. Ez uton is meghívja a régi bajtársakat a szervező bizottság. Az ezred egykori vezetői közül is többen lesznek jelen a fővárosból.

A 819. sz. „Nimród” cserkészcsapat 20 apródja folyó hó 6-án, szombaton délután bensőséges ünnepély keretében tett ígéretet a III. körzeti-elemi iskolában. Az ünnepélyen, mely Kamarás Oszkár parancsnok irányításával folyt le, Bozó József avató tiszten kívül Sztankovics János igazgató, szerv. testületi elnök és Németh Géza ev. slelkész is beszélt az ígéretet tevő kiscserkészekhez.

A fűszerkereskedők alakuló gyűlése. A Hoffman Mihály királyi tanácsos vezetése alatt álló Fűszerkereskedők Országos Egyesülete Salgótarjánban megalakítja körzeti szervezetét. Az alakuló gyűlés febr. 14-én délelőtt fél 10 órakor lesz Keszler Mátyás „Nemzeti” éttermében. — Az alakuló gyűlésen az országos vezetőség 3 illusztris tagja jelenik meg, míg az ország nagyobb fűszerkereskedő egyesületei kiküldöttikkel képviseltetik magukat.

Sztrajkba léptek a cigányzenészek a farsang utolsó napján, húshagyó kedden. Az ok — értesülésünk szerint — az volt, hogy a cigányzenészeket belekényszerítették az OTI-ba, azonban a havi illetéket a cigányok nem voltak hajlandók fizetni, mert szerintük ugyanis csekély keresetükből ez nem tellett. Másik verzió szerint, a vendéglősök zárták ki a cigányokat, mert szertelen követelésekkel álltak elő. Bármint történt is a dolog, a békétlenség már végetért s a nagybőjti amugy is szomorú hangulatot ez a rosszkor kitört harc már nem zavarja. Minden banda külön-külön megegyezett a vendéglősök, vagy korcsmáros gazdával s a legújabb OTI tagoknak hálás a város, mert most már gyakori betegségükkel mást is boldogít Faragó ivadéka egy kisebb tarjáni csoportja.

Március hó 11-től érvényesek a kedvezményes utazási jegyek a tavaszi mezőgazdasági kiállításra

Beszélgetés gömöri módra a felvidéki magyarokról.

Színhely: egy budapesti kávéház. Jelen vannak: két magyar író az elszakított Felvidékről és a sorok írója. Téma: a felvidéki magyarok küzdelmes élete. Mi érdekesebből beszélhetnének velük? Nem mondanak vidám dolgokat, amiről beszélnek csupa panasz és küzdelem, az arcukon a felvételezés alatt, hogy egy kis szabad levegőt élvezhetnek, az elnyomott emberek állandó szomorkás mosolya. A gazdasági, politikai és nemzeti panaszok után végre megkérdem:

— És ti írók, hogy vagytok?

— Köszönöm rosszul — felel az egyik. A nevét nem írom ki, pedig jó név, de sohase lehet tudni, nem történelmi-e odahaza baja abból, hogy itt nálunk panaszokod.

— Beszéljétek már valamit, mit csináltok, hogy éltek, van-e közönségetek, egyáltalán mi van a felvidéki magyar irodalommal?

A másik vette át a szót. Ő a közlekenyebb, abban a kedves, ragyogó gömöri tájszólásban beszél, — melyről mérföldnyire megismeri a fajtáját.

— Ha kíváncsi vagy, hát jó, beszéllek. Nagyon nagyon vagyunk hozzászokva, hogy ti magyarországiak — már én csak így mondom, kíváncsiak vagytok ránk. Hát élünk, dolgozunk, de hogy milyen körülmények között, azt ti itt Pesten el sem tudjátok képzelni. Próbálom mégis megmagyarázni.

— A közönségünk azt tudod, száma is kevés és tulnyomó részben nagyon szegény. Nem bír el sok könyvet. Kiadók persze nincsenek. Ki adná magát ilyen bizonytalan üzletre? A Kazinczy-szövetkezet ad ki évenként néhány könyvet, — ez jóformán az egyedüli lehetőségünk. Nincs irodalmi központunk, országosrészünk furcsa földrajzi alakja miatt nem is igen lehet Árván tengünk-lengünk a legkülönbözőbb helyeken. Jó ha ketten-hárman vagyunk egy városban, de a legtöbben egyedül élünk, ahol én lakom, ott magam vagyok író és képzeld el mi csoda nagyon rossz az, hogy évszámra nincs senkim, akivel irodalmi dolgokról beszélhetnék. Ha összerakom írónk lakóhelyeit, kijön belőle az egész felvidék térképe Pozsonytól Beregszászig. Ha felsorolom valamennyiünk polgári foglalkozását — azt gondolhatod, hogy nem az irodalomból élünk — kijönnek jóformán az összes foglalkozások a nemzetgyűlési képviselőtől a két hold földcsekkjét turó fiatal földmivesig. Mind ebből gondolhatod, hogy nem könnyű dolog minálunk írni, nem veszteni el a kedvet, az önbizalmat. Erre a másik veszi át a szót. Ő

pozsonyi, illetőleg csallóközi, nem olyan panaszra, inkább hencseregésre hajlandó, lázadó természet.

— Ez mind igaz — mondja — de nem az egész igazság. Van még egy nagy panaszunk, nem is panasz, hanem vád. Ellenetek magyarországiak ellen, hogy érezzük, cserben hagytok minket. Nem törődtek velünk, miúta nem volna nekünk fontos, hogy az elszakított Felvidéknek írói is legyenek, akik kifejezzék az ottani magyar kisebbség lelkiállapotát, érzését, vágyait, bánatait. Pedig mi tartjuk elsősorban a lelket a magyarjainkban. Az erdélyi írók iránt érdeklődtek. Ezt nem irigyljük tőlük. Jó írók, megérdemlik, mi is olvassuk őket. De a mi íróink sem olyan utolsók.

Kezdem elsorolni, akiket ismerek: — Jankovics Marcell, Tamás Mihály, Darkó István...

A másik kettő egyszerre szól közbe: — És Szombathy Viktor, Neubauer Pál...

— Szenes Piroksa — mondom én.

— Igen — felel a gömöri — ő az egyedüli, akit Budapest is észrevett Csillag a homlokán könyve óta. És rajtuk kívül még vagy 25 író, fiatalok és idősebbek, akiknek csak levegő kellene, hogy kifejlődjének. Ezt a levegőt azonban bajosan tudnák odafenn nálunk megkapni. Ezt töletek várják, egyelőre hiába. De nekünk az az érzésünk, hogy ti elfelejtettétek minket, felvidékieket.

Igazatok van. Egyike ez azoknak a súlyos mulasztásoknak, amelyekkel mi magyarok önmagunkat csönkítjük meg. Tenpi kellene valamit.

A pozsonyi ráutított a márványasztalra.

— Tenni fogunk valamit. Magunk megyünk, mint Mohamed a hegyhez. Megfogunk rohanni titeket egy erős offenzívával. Meg akarjuk mutatni, hogy mi is tudunk valamit. Azért vagyunk itt mi ketten, Budapesten, hogy ezt nyíltan üssük.

— Ez már beszéd. A legokosabb gondolat.

— Tárgyalunk kiadóval könyveink kiadásáról. Próbálunk egy nagy szerzői estét rendezni, belekényszerítjük magunkat a magyarországi közönség tudatába. Nem akarunk megfulladni.

— Nem is fogtok. Sikeretek lesz, ebben bizonyos vagyok.

A szomszéd asztalnál valaki az újságja mögött figyelt ránk. Figyelmesen, gyanúsán. A fiuk témát változtattak. Közös ismerősökről kezdtünk beszélgetni.

Nyitrai Zoltán.

Szállodák közegészségügyi ellenőrzése. A 4199/936 K. K. M. rendelet a szálloda (hotel) elnevezés használatának ügyében szigorú előírásokat tartalmaz. A rendelet szerint a fogadó (szálló) iparnak és az ipar gyakorlására szolgáló helyiségnek megjelölésére a száll-

loda, szálló (hotel) elnevezést csak akkor szabad használni, ha az ipar gyakorlására szolgáló helyiség az épület jellegének, lekvénének berendezésének, valamint a helyi viszonyoknak figyelembe vételével megállapította, hogy a helybeli szállók bizonyos előírások pótlása után a rendeltetvéseinek megjelölésének megfelelnek.

A Salgótarjáni Ipartestület Ifjúsági Önképzőkörének jelmezes mulatsága. Hétfőn febr. hó 8-án kedélyes házi jelmezes mulatságot rendezett a Starjáni ip. test. ifjúsági önképzőkör az ipartestület székházában. A színpompás jelmezek közül is legszebb volt az első díjat nyert Raczka Baba jelmeze. Az ifjúság mulatságán résztvevő az ipartestület elnökségének és előjáróságának számos tagja is.

Hadigáz. A szakértők általában úgy vélik, hogy a jövőendő háborújának főpróbiája most zajlik le a pirreusi félszigeten, ahol nemcsak testvér gyilkolja a testvért, hanem idegen hatalmak keze is keveri a bajt. A legnagyobb figyelem azonban mégis a hadigáz felé irányul. Ez az alattomos fegyver, ami valódiában azt se érdemli meg, hogy együtt szerepeljen a sokévezredes „elismert” harci eszközökkel, alig jut szóhoz, mert egyik fél se él vele, ami alapiában arra vezethető vissza, hogy mindegyik nagyon fél tőle, mert nem ismerik meg azokat a lehetőségeket, amik benne rejtőznek. A világháború csak izelítő volt a vegyészeti mai állása mellett abból a boszorkánykonyhából, ami ott sieteg minden valamirevaló állam hadi laboratóriumaiban, amelyekben agyafurta készítenek a legvisszataszítóbb gyilkoló eszközöket. Talán már meg is feledkeztünk volna borzalmairól, amikben 18-20 évvel ezelőtt volt részünk, ha nem olvasnánk most a legnagyobb megdöbbenéssel, hogy Angliában a közeli hetekben tiznél több olyan férfi vakult meg egyik percről a másikra, aki a harctéren mustárgáz támadásba sodródott bele. Ebből is látszik, hogy milyen alattomos fegyver a hadigáz.

A szegényügyi hivatalban most folyik az adakozások felülvizsgálata s bizony nagyon szomorú példákat látni az adakozások terén. Jómódu, sokszor gyermektelen házaspár, esetleg gazdag háztulajdonos, vagy földbirtokos havi 50 fillér és 1 pengő 50 fillér között áldoznak a koldusválságra s egyedül azon indoknál fogva, hogy „azelőtt még ennyit sem adtam.” Ezeket a szűkkeblű, humanus gondolkodást nem mutató és a mai idők parancsait meg nem értő egyéneket a gyűjtőhölgyek után ismételt jób belátásra próbáljuk bírni s ha ez nem sikerül, más módot is meg fog kísérlni a szegényügyi bizottság. Vannak aztán jómódu emberek, akiknek neve teljesen hiányzik az adakozók listájából.

Híreket egy Iszlenben.
Híreket egy házban.
Híreket egy isteni örök igazságban.
Híreket Magyarország fellámadásában.

Amén.

Iparügyi vonatkozású felvilágosítást célzó közlemények.

Harmadikban teszünk közzé „A Munkában” iparügyi vonatkozású felvilágosítást célzó közleményt. Meg vagyunk róla győződve, hogy a lap olvasói szívesen veszik, ha cikksorozatunkat továbbra is folytatjuk. A jövő alkalmakkal már bevezetést nem is írunk, azonnal rátérünk a kérdés-felelet formájában az érdemi részre.

Háziipari tanfolyam tartása magánosoknak megengedhető-e?

Háziipari tanfolyamok kizárólag a kereskedelemügyi miniszter engedélyével tarthatók. Az engedélyezés iránti kérelmek a kereskedelemügyi miniszterhez címzve minden év szept. hó 20-ig az illetékes m. kir. háziipari felügyelőséghez nyújtandók be. (144440/933 K.M. rendelet.)

A kifőző jogosítva van-e reggeli és uzsonna kiszolgálására?

A 78000/933 K.M. számú rendelet 130 §-a a kifőzőipart csak abonenseknek

ebéddel, esetleg vacsorával való ellátásra korlátozza. Ebből világosan kitűnik, hogy a kifőző ipar reggelit és uzsonnát nem szolgálhat ki.

Szobafestő iparos végezhet-e laparanyozási munkákat?

Szobafestő iparos munkaeggyesítés címén az 1922. évi XII. tc. 45. §-a alapján végezhet laparanyozási munkákat.

A műkö és cementáru készítő iparos a sarkkővet betüvésést végezhet-e?

A műkökészítés fogalma alatt kizárólag a műköanyagának előállítás és nyersformában való kiöntése értendő. A további megmunkálás csiszolás, szemcsézés, betüvésés már a műkökészítő iparos részéről el nem végezhető, mert ez az ipar a kőfaragó ipar munkakörébe tartozik.

Üzhető-e a kozmetikai ipar az orvosi gyakorlattal egyidejűleg?

Nincsen olyan jogszabály, amely tiltaná, hogy az orvosi gyakorlatot folytató

orvos a kozmetikai ipart a kozmetikai ipar önálló gyakorlására jogosító szabály-szerű iparigazolványa alapján a 4641/1933. K. M. számú rendeletében meghatározott keretek között egyidejűleg folytatva, ipara körébe tanoncokat szerződtessen és segédek alkalmazzon.

Kisiparos által alkalmazott erőgép felállításához kell-e iparhatósági telepengedély?

Kisipari üzemek által felállított erőmotorok alkalmazásához iparhatósági telepengedély, illetve, hogy maga a telep különben telepengedély alá nem esik, nem szükséges. (28553/904 K. M.)

Nem tartoznak telepengedély alá a kovács és kazánkovács műhelyek sem. Ha azonban az ipariüzem az egészségre ártalmas, vagy egyébként a közönségre veszélyes, vagy hátrányos hatást gyakorol, az 1884. évi XVII. tc. 35. §-a alapján az üzem tulajdonosával szemben a bebizonyítható káros befolyások elhárítására alkalmas hatósági rendelkezések belye van.

Bodegára, tea és kávé mérésre, falatozóra szerkeszthető-e iparjogosi tvány?

Bodegára, tea és kávé mérésre, továbbá falatozóra együttes iparjogosi tvány nem nyerhető. Bodegát csak csemege és vegyeskereskedés tarthat fenn megfelelő italmérési engedély birtokában.

Tea és kávé mérés, valamint falatozó kávé mérésre szóló iparengedély alapján nyitható és tartható üzemben. Kávé mérés azonban sem fűszerkereskedést, sem csemegekereskedést, sem általában élelmiszer kereskedést nem gyakorolhat és utcán át szeszt nem tartalmazó üdítő italokon, szódavízen, ásványvízen, kenyéren és péksüteményen kívül csak olyan italokat és élelmiszer-cikkeket (ételeket) árusíthat, amelyeket az illető üzemben állítottak elő. (73590/927. K. M.)

Egy bérutó fuvarozónak, aki második bérutót kíván üzembe helyezni, kell-e új iparengedélyt váltania?

A közhasználatú gépjárművállalatokról szóló 1930. XVI. tc. 4. §-ának végrehajtása tárgyában kiadott 162000/931. K. M. számú rendelethez fűzött szabályrendelet mintá 7. §-a szerint az iparengedély több gépjármű tartására is szólhat az ipardíjat azonban minden egyes gépjármű után külön kell befizetni. Ezek szerint az I. fokú iparhatóság a meglévő iparengedélyre záradék alakjában rávezetheti a második gépjármű üzembe helyezését. Ennek feltétele azonban az, hogy az ipardíj előbb befizetessék.

Milyen a vegyeskereskedők, illetve többféle kereskedelmi szakmát gyakorlók zárójára?

Olyan helyeken, amelyeken a nyílt árusítási üzemek köznapj zárójárát az 1921. XXXVII. tc. alapján kiadott helyi

hatályú miniszteri rendelet nem szabályozza — ilyen Salgótarján is — a nyílt árusítási üzemek köznapj zárójára tekintetében a 3392/917 M. E. számú rendeletet 26. §-a 1. bekezdésében foglaltak a márvadók. Eszerint nyílt árusítási üzemeket (boltokat), az azokhoz tartozó irodái és raktár helyiségekkel együtt reggeli 6 óra előtt kinyitni és esti 7 óráig nyitva tartani, azokat a nyílt üzemeket pedig, amelyekben élelmi- vagy egyed-árusági cikkeket árusítanak, reggeli 5 óra előtt kinyitni és esti 9 óráig nyitva tartani nem szabad. Oly üzemekben, ahol élelmi vagy egyed-árusági cikkeket más cikkekkal együtt közös helyiségben árusítanak este 7 óra után csak az élelmi- és egyed-árusági cikkeket árusíthatók.

Ebből a rendelkezésből kiviláglik, hogy az imént megjelölt helyeken az olyan nyílt árusítási üzemek, amelyekben élelmiszerek és egyed-árusági cikkeket kívül más cikkeket is árusítanak, az élelmiszer-árusításra megszabtott (tehát későbbi csi) időpontig tarthatók nyitva, azaz a megszorítással mégis, hogy ezekből az üzemekből esti 7 óra után csakis élelmiszereket és egyed-árusági cikkeket szabad kiszolgáltatni.

Az idézett rendeleti határozmánytól részben eltérően a 62495/934. K. M. számú elvi határozat a következőket mondja:

Ha ugyanabban az üzlethelyiségben két ipart üzem, az üzletet azon záróra rendelkezések szerint kell kinyitni és bezárni, amely záróra rendelkezések arra az üzletre vonatkoznak, amelyben a nyitvatartási idő korlátozottabb. Ugyanis ellenkező esetben a visszafizetésekre tág lehetőség nyílik és az ellenőrzés egyszerűen lehetetlen. Ettől csak abban az esetben lehet eltekinteni, hogy ha az üzlethelyiséget úgy osztják fel, hogy az átjárási lehetőség teljesen megszűnik és mindkét üzletet különállóan be lehet zárni, azaz ha egy üzlethelyiségből tulajdonképpen két üzlethelyiséget készítenek.

Ennek az elvi határozatnak az imént idézett rendeleti intézkedéssel való egybevetése után az iparhatósági gyakorlat az, hogy az olyan kereskedők, akik iparjogosi tványuk alapján élelmiszer-cikkeket és nem élelmiszer-cikkeket is árusíthatnak, tehát a vegyeskereskedők (szatócsok) üzleteiket a későbbi zárási időpontig tarthatják nyitva, esti 7 óra után azonban csak élelmi szerek és egyed-árusági cikkeket árusíthatnak. Ezek a kereskedők ugyanis nem üzemek egyénél több ipart.

Azok a kereskedők azonban, akik ugyanazon üzlethelyiségben élelmiszereket kizárásával oly kereskedelmi ágakat gyakorolnak egyesítve, amelyekre nézve a a hétközi záróra eltérő, a 62495/934. K. M. számú elvi határozatban foglaltakhoz alkalmazkodni kötelesek. (T. M. dr.)

keretében bemutatják Edgár Wallace világhírű regényének filmváltozatát: BO SAMBO t. (Lázadás Afrikában). Izgalmas jelenetekkel tarkított életkép a néger- történetéből, gyönyörű trópusi felvételekkel. Főszereplők: Paul Robeson, Nina Mae Mc. Kinney. Kiegészítésül: Kacagató trükkfilm és Magyar világhírű. Szerdán Baglyason és csütörtökön Pálfalván, este fél nyolc órai kezdettel ASSZONYOK, HÖHEROK, KATONÁK című, izgalmas kalandor történet kerül bemutatásra, Hans Alberssel a főszerepben Kisérő műsori: „A világ flottái” és Fox híradó.

A Salgótarjáni Ipartestület által 1. évi február hó 6-án rendezett farsangi mulatságon a felhívítások a következők: Veres Zoltán orsz. gyűl. képv. 20 P, Starján Takarékpénztár, Dr. Förster Kálmán polgármester, Fabini Henrik acélgépi íg., Krajcsovics Gyula sütőmester, Kohn Lipót likörgyáros, özv. Vehovszky Istvánné 10—10 P, Dr. Figus Béla városi főjegyző 8 P, Dr. Csengődy Lajos ev. lelkész 6 P, Dr. Kiss Lajos kir. közigazg. v. Bagossy István alvez. dr. Varga Kálmán ügyvéd, Traum Péter r. k. pleb. esperes, dr. Szalvendy Ödön ügyvéd, Népbank, Felt Adolf, Salgótarjáni OMKE Elnöksége, Herczog Ede OMKE elnök, Löwy Béla 5—5 P. id. Ender István mézársmester 4 P, Szabó Dezső ref. lelkész, Sztár Dániel, Pál Dezső, Nagy József vendég-lős, Keszler Mátyás, Grünfeld Márton, Schujer József, Kivovics Jenő 3—3 P, Északi Plebánia 2-80 P, Dr. Szabó Lajos gimn. igazgató, Hettich Péter, Góllán

A Magyarság érdekes ujitása a hírlapelőfizetés terén. A kliring-akció lehetővé teszi a teljes előfizetési díj megtakarítását.

A Magyarság minden egyes előfizetője az előfizetési díjnak megfelelő kliring-szelvényt kap az előfizetési díj beutalásakor. Ezen kliring-szelvényeket a kliring-akcióban résztvevő cégek bizonyos százalék arányában készpénz helyett fogadják el. Ha tehát a Magyarság előfizetője oly cégnél vásárol, amely a kliring-akcióban résztvesz és a szelvényt felhasználja vásárlásainál, akkor a teljes előfizetési díjat visszanyerheti.

De nemcsak a Magyarság előfizetőinek előnyös a kliring-akció, hanem az abban résztvevő cégeknek is, mert a kliring-akcióban való részvételükkel megnyerik vásárlójuknak a Magyarság nagy táborát.

A kliring akció tehát úgy a szereplő cégeknek, mint az előfizetőknek előnyére szolgál és azért örömmel közöljük, hogy városunkban is csatlakoztak az alábbi cégek ezen akcióhoz.

Bőrkészlet
Friedmann Dávid (2 százalék)
Bátortárház
Friedmann bútortárház, csak 30 napon belüli fizetésnél (2 százalék)
Drogéria és fényképezési szaküzlet

Bottos drogéria és fényképezési szaküzlet, Fő-utca 27. (5 százalék)

Fényképezés
Kíndi Gyula, Fő-u. 45. (5 százalék)

Hentes és mézársmester
Ponyi Sándor, Fő-utca, csak 10 pengőn felüli vásárlásnál (2 százalék)

Könyv- és papírkészlet
Végh Kálmán, könyv- és papírkészlet, könyvnyomda és könyvkötészet, tankönyvek és szépirodalmi könyvek kivételével (5 százalék)

Női kalap, fűző szalon
Weiszberger Rózi, Fő-utca 43. (5 százalék)

Órák és ékszerész, szomuzog és fényképezési cikkek
Spielberger László, Fő-utca 39. (2 százalék)

Rádió, gramofon, csillár, kerékpár, sportcikk és villanyfelvezetési vállalat
Szántó Testvérek, Fő-utca 39., csak készpénz-fizetésnél (2 százalék)

Szobafestő és mázó
Zagyvai Béla, Kassai-sor 6. (5 százalék)

Szűcsmester
Weinhardt István (3 százalék)

Ujság
„A Munka” című lap, hirdetésekkel (10 százalék)

Úr, női divat és cipőárház
Spielberger József és Fia (2 százalék)

Vaskereskedő
Kovács Gyula, Fő-utca 47., csak háztartási cikkek után (3 százalék)

Vendéglő és étterem
Jóvári Mihály, Kassai-sor 11., csak készpénz-fizetésnél (5 százalék)

Rezső, Berki Andor földbirtokos, ifj. Timaróczy Sándor, Römer Jenő, Molnár József lakatos, Jakabi Pál, Dr. Lusztig Miklós, Kurucz Lajos 2—2 P. Schwarcz Ferenc ügyes, Székely Jakab, Duda Lajos cukrász 1:50—1 50 P. Tóth Gyula, Bicskei Miksa, Zsebe Antal, Peész Árpád, Gáspár János 1—1 P. N. 70 f. Fekete László 50 f. Hálás köszönettel nyugtazza az Ipartestület Elnöksége.

Megteltnek a (Budapesti) Mezőgazdasági kiállítás összes istállóiban a kiváló értékű tenyészállatokkal. Közöltük már, hogy a március 17-én megnyíló országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjába a bejelentési határidőig a kedvező várakozásoknak megfelelő számban jelentettek be tenyészállatokat. A rendezőség az országsszerte jelentkező nagyobb tenyészállatüzemekre való tekintettel a múlt évinél nagyobb számban szabta meg a kiállítható állatok létszámát úgy, hogy a kiállítás összes istállóit meg fogják telni idén. A felhozott anyag nagy része a kiállítás előreláthatóan jól fog értékesülni, mert a legkiválóbb tenyésztetek és a fejlettebb köztenyésztési körzetek az előző évinél is jobb minőségű állatokat jelentettek be és azokról nagyobb értékekhez mérten igen méltányos árakat szabtak. Maga a rendezőség is céltudatos irányítással csak elsőrendű anyagnak a felhozatalát engedi meg a kiállításra és e tekintetben évről-évre fokozódó követelményeket támaszt. Ennek folytán az OMGE kiállításán még a kevésbé tájékozott gazdák is bátran vásárolhatnak jó áron tenyészállatokat, mert itt csak olyan minőségű állatokat szerezhetnek be, amelyek mindenképpen megfelelnek a fokozott kívánásoknak is. Így az ideai kiállítás a tervszerűen irányított tenyésztő munka szép gyümölcsét fogja bemutatni, amelyre méltán büszkének lehetnek nemcsak a munka részesei, hanem az egész ország is. A bejelentett anyag egyöntetűen olyan kiváló minőségű, ami a kiválógatásnál fokozott körülmények között igényelt, úgy, hogy a jók közül is csak a legjobbak kerülhessenek fel a kiállításra. A létszámcsoökkentés elsősorban a nagyobb számban kerül bejelentéseknél történt. A végleges bejelentések száma a következő: Lovaknál 178 meleg és 14 hidegverő. Szarvasmarhák nál 608 telivel szimmentáli, szimmentáli és pirostarka, ebből 40 tehén és üsző, 112 magyar marha, 12 darab a marenne csoportban és 10 borzderes bika és tehén. Juhoknál 20 posztógyapjas merino, 293 magyar fésűs kos és 35 anya, 264 nagytelű magyar fésűs kos, valamint 90 husmerinó kos és 6 anya. Sertéseknek 50 keke mangalica 740 kan és 100 koca, 11 fekete fecskehasu mangalica kan, yorkshire 247 kan és 135 koca, cornwall 12 kan, végül 20 berkshire kan és 10 koca. Figyelemmel a kiállítással kapcsolatos különféle jelentékeny tenyészállatbeszerzési kedvezményre, előrelátható, hogy az ideai kiállítás hasznos szolgálatot fog tenni az ország tenyészállatüzemének kielégítésénél.

Nyersvas- és vasérctermelésünk 1936-ban megkészeződött. Magyarország vaskohóinak nyersvastermelése az elmúlt évben 3.062,898 métermázsát tett ki és ebből a mennyiségből 2.965,364 métermázsát adták el, 1935-ben a termelés mennyisége 1.956,393 métermázsa volt, az eladott mennyiség pedig 1.931,402 métermázsa, úgyhogy a többlettermelés 1.106,505 métermázsa, a többletadás pedig 1.033,962. A vasércbányák 1936-ban 1.923,962 métermázsát termeltek. Ezt a mennyiséget teljes egészében el is adták. A többlettermelés az előző évvel szemben 971.534 métermázsa, a többletadás pedig 906.474 métermázsa. A bauxitbányák összes termelése 3.290,210 métermázsát tett ki, az eladás pedig 3.688,766 métermázsát. A mangánércbányák 272.281 métermázsát termeltek, 209.369 métermázsával többlet, mint az előző évben. Behoztunk vasércből 3,5 millió métermázsát, 896.437 métermázsával többlet mint tavaly, kivittünk ezzel szemben 473.014 métermázsát 273.836 métermázsával többlet, mint az előző esztendőben. A nyersvasbehozatal 871.135 métermázsa volt, 237.257 métermázsával többlet, mint 1935-ben.

Magyarország méhészete és selyemtermelése. Az 1935. évi Magyar Statisztikai évkönyv beszámol arról, hogy mezőgazdaságunk két hasznos és szép ága: a méhészet és a selyemtenyésztés mily eredménytelenséggel küzd egy évtized óta. Hivatalos adatok szerint 1925-ben 32,277 méhtenyésztő volt Magyarországon, 1935-ben pedig 37.938. A méhcsaládok száma 234.000 volt egy évtizeddel ezelőtt s 12 év alatt 357.000-re emelkedett. Egy tenyésztőnél ma sem taláható átlagosan több 10 méhcsaládnál, a termelt méz mennyiségéből 1 tenyésztőre egy métermázsa jut, egy méhcsaládra alig 10 kg. A méhtenyésztéshez nem kell birtok. Tenyésztőink száma meghaladná a több száz ezret, a méhcsaládok száma pedig a több milliót. Mai méhtermelésünkre biztos vevő a belföldi fogyasztás, kivételre alig néhány 1000 mézsa marad, a termelések tehát tág lehetősége van. Nem örömdetekesek selyemtenyésztésünk adatai sem. Itt hanyatlást állapíthatunk meg. A termelt gubó mennyisége 1925-ben 373.000 kg., 1930-ban 772.000, 1935-ben pedig annak csak egyharmada 230.000 kg. A tenyésztő családok száma 1925-ben 18.000, 1930-ban közel 30.000, 1935-ben pedig csak 16.163. A tenyésztők csekélyebb keresete csak némileg magyarázza meg ezt a nagy hanyatlást. Selyemárak behozatala címén évről-évre szegényebbek leszünk 10—20 millió pengővel, sőt a legutóbbi évtized alatt voltak olyan évek is, amikben 50—60 millió pengő vándorolt külföldre ezen a címen. Magyarország egész területe alkalmas a selyemtenyésztésre. Amikor erdősitünk, fásítunk, gondoljunk az eperfára is. Magyarországon, ahol a tenyésztésnek a lehető legkedvezőbb adottságok állnak rendelkezésre, olyan visszafordításról, mint amit az adatok igazolnak, csak sajnálkozással emlékeztethetünk meg.

Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán.

APOLLÓ MOZGÓ

1937. február 13-tól 17-ig.

Szombaton
Vasárnap
Hétfőn
Kedden
Szerdán
Br. Edvös József „Meglagyott gyermek” című költeménye új feldolgozásban.
Kiegészítésül: **Magyar híradó.**

Február 18-án, csütörtökön este 1 napig 7 és 9 órakor 2 előadás

Izgalmas bűntügyi történet

A (Charlie Chan Párisban.):

sárga ördög

Főszerepben: WARNER OLAND.

Pimpia torreador. Favorit. Híradó.

Hirdessen!

A Munka

politikai hetilapban!!!

Bánymozgók hírel. A baglyas-aljal és pálfalvai bánymozgók február 14-én, vasárnap, a szokott előadásait

Nyomatott: „A MUNKA”-nyomdában, Salgótarján.